

عنوان مقاله:

مطالعه تطبیقی آرای سنت گرایان و تاریخی اندیشان در تبیین فضا و ترکیب بندی در نقاشی ایرانی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر و زیباشناسی، دوره 2، شماره 5 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

علی ترقی جاه - کارشناسی ارشد پژوهش هنر، گروه هنر، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

طاهر رضازاده - دکتری پژوهش هنر، استادیار گروه هنر، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

نقاشی به معنای مشخص آن و به طور مستمر پس از اسلام در زمان حکومت عباسیان، به منظور مصورکردن کتب به خدمت گرفته شد و در دوران سلجوقی به ایران وارد شد و پس از آن در دوره تیموری به شکوفایی رسیده است. طی قرن ها، شیوه های کلی و اصول مشخصی بر نقاشی ایرانی حاکم بوده که باعث تمایز آن از نقاشی دیگر ممالک شده است. یکی از مشخص ترین تمایزات نقاشی ایرانی، استفاده از فضای غیرواقعی و دوبعدی و هم چنین پرهیز از نمایش فضا های واقعی و ترکیب بندی به شیوه غربی است. تبیین این مقوله، یعنی فضا و ترکیب بندی در نقاشی ایرانی همواره محل بحث و اختلاف نظر بین سنت گرایان و تاریخی اندیشان بوده است. بر این اساس، هدف پژوهش حاضر، یافتن نقاط اشتراک و افتراق این دو دیدگاه فکری درمورد علل شکل گیری فضا و ترکیب بندی خاص در نقاشی ایرانی است. این مقاله، که به روش توصیفی- تحلیلی و با رویکرد تطبیقی انجام می پذیرد، بر آن است تا آرای دو طیف فکری مذکور را درمورد ماهیت فضا در نقاشی های ایرانی مورد تطبیق قرار داده و تفاوت آنها را بررسی و تبیین نماید. سوالی که در اینجا مطرح می شود این است که متفکران سنت گرا و تاریخی اندیش فضای نقاشی ایرانی را چگونه تبیین کرده اند. با بررسی های انجام شده این نکته مشخص شده است که این دو جریان فکری در پرداختن به نقاشی ایرانی زاویه دید مختلف و مبنای بررسی متفاوتی دارند. سنت گرایان هنر متعالی را در در بستر سنت بررسی می کنند و هنرمند را دارای شانی عرفانی دانسته و شیوه خلق آثار، در این هنر را کاملا آگاهانه ارزیابی می کنند. در مقابل تاریخی نگران بر اساس مستندات و مدارک تاریخی و عوامل مرعی و قابل ارزیابی به ارائه فرضیات در مورد نقاشی ایرانی مبادرت می ورزند.

کلمات کلیدی:

نقاشی ایرانی، فضا، ترکیب بندی، سنت گرایی، تاریخی اندیشی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1657939>

